

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА СИСТЕМА ЗЕМЛЕРОБСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Агрономія

Спеціальність Н1 Агрономія

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2
від “23” вересня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Контурно-меліоративна система землеробства
Викладач	Турак Олег Юрійович
Контактний телефон	(0342)59-61-72
E-mail викладача	oleg.turak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	3/5
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua /
Консультації	Очно або дистанційно – через е-мейл та месенджер – щоденно у робочі години

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Контурно-меліоративна система землеробства» – є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Агрономія». Курс «Контурно-меліоративна система землеробства» присвячений вивченню сучасних екологічно безпечних методів ведення сільського господарства, спрямованих на збереження та відновлення родючості ґрунтів, мінімізацію ерозійних процесів і раціональне використання природних ресурсів. У ході навчання студенти ознайомляться з теоретичними основами та практичними аспектами контурного землеробства, меліоративних заходів, технологій водо- та ґрунтозбереження, а також інноваційними підходами до управління агроландшафтами. Особлива увага приділяється методам обробітку ґрунту, застосуванню багаторічних трав, лісосмуг, сидератів, агротехнічних та гідротехнічних заходів для покращення стійкості земельних угідь
4. Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність
ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації. ЗК10. Здатність працювати в команді. ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництва, землеробства, селекції та насінництва, агрохімії, плодівництва, овочівництва, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК3. Знання та розуміння основних біологічних та агротехнологічних концепцій, правил, і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання

ПРН6. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

5. Організація навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Норматив на/вибіркова
5	Агрономія	3	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб
Вступ до контурно-меліоративної системи землеробства	2	-	4
Природно-екологічні основи контурно-меліоративної системи	2	-	4
Контурне землеробство як основа збереження ґрунтів	2	-	6
Оптимізація структури агроландшафтів – основа ґрунтозахисного землеробства.	2	-	6
Теоретичні основи ґрунтозахисної контурно-меліоративної системи землеробства.	2	2	8
Елементи та системи контурно-меліоративної системи землеробства	2	2	8
Контурно-смугова організація території.	2	2	6
Проектування ґрунтозахисної контурно-меліоративної системи землеробства.	2	2	6
Технологічні та інноваційні рішення у контурно-меліоративному землеробстві	2	2	6
Перспективи розвитку контурно-меліоративного землеробства	2	-	6
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів ЗО отримує під час проведення практичних занять; 50 балів здобувач освіти отримує за складання заліку.
Вимоги до письмових робіт	Підсумкові письмові роботи виконуються у формі контрольної роботи. Контрольні роботи складаються з 5 завдань кожне з завдань оцінюється максимально 10 балами.
Практичні заняття	При оцінюванні практичних занять враховується: рівень теоретичної підготовки та виконання завдань для СРС, розуміння мети та завдання роботи, самостійність та акуратність виконання і оформлення роботи, якість отриманих результатів, заповнення таблиць, виконання малюнків тощо, логічність та грамотність зроблених висновків.

Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав ЗО. Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови виконання усіх запланованих видів робіт та отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Політика дисципліни передбачає дотримання правил поведінки ЗО і викладачів, передбачених Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Відвідування занять	ЗО зобов'язані відвідувати усі заняття (лекції та практичні), незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення до складання семестрового контролю. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються. У будь-якому випадку ЗО зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх передбачених видів робіт.
8.Рекомендована література	
1. Методичні рекомендації по моделюванню ґрунтозахисних систем землеробства. Київ: УААН. 1992. 2. Нормативи ґрунтозахисних контурно – меліоративних систем землеробства / [Татаріко О. Г., Лапа М. А., Тараріко Ю. О. та ін] К., 1998. 158 с. 3. Тараріко О. Г. Ґрунтозахисна контурно – меліоративна система землеробства / Тараріко О. Г., Вергунов В. В. Київ, 1999. 4. Чернявський О.А. Ґрунтозахисне землеробство / Чернявський О.А. Чернівці: Прут. 1994. 5. Шикула М.К. Охорона ґрунтів: Підручник /Шикула М.К., Гнатенко О.Ф. К.: Т-во «Знання», КОО, 2004. – 398 с. 6. Гудзь В.П., Лісовал А.П.. Андрієнко В.О., Рибак М.Ф. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії: підручник / за ред. В.П. Гудзя. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 408 с. 7. Практикум із загального і меліоративного землеробства / Будьонний Ю. В., Попов С. І., Бухало Н. І., Гуленок М. Д., Зуза В. С., Казюта Н. А.,	

Кудря Н. А., Кудря С. І. та ін. / за ред. Ю В. Будьонного. Харків: ХНАУ, 2005. 286 с.

8. Соловій І.П., Іванишин О.Т., Турчин Ю.І., Часковскій О.Г. Землекористування: еколого-економічні проблеми, конфлікти, планування. Навчальний посібник. Львів.: Афіша, 2005. 405 с.
9. Екологічні проблеми землеробства: підручник / за ред. В.П. Гудзя. Житомир: вид-во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2010. 708 с.
10. Булигін С.Ю. Формування екологічно сталих агроландшафтів: підручник. Київ: Урожай, 2005. 300 с.
11. Загальне землеробство: підручник / Єщенко В.О., Копитко П.Г., Опришко В.П. / за ред. В.О. Єщенка. Київ: Вища освіта, 2004. 336 с.
12. Фурман В.М., Люсак А.В., Олійник О.О. Ґрунтозахисна контурно-меліоративна система землеробства. Навчальний посібник. – Рівне: вид-во ФОП Мельнікова М.В., 2016. –215с.